

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINY

„JINDŘIŠKA“

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika, umístění, materiální a ekonomické podmínky, vybavení
3. Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
4. Vnitřní řád školní družiny
5. Práva a povinnosti žáků v zájmovém vzdělávání
6. Práva a povinnosti zákonných zástupců
7. Personální podmínka a spolupráce ŠD+ZŠ
8. Charakteristiká žáků
9. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
10. Vzdělávání a výchovné oblasti - Člověk a jeho svět
11. Umění a kultura
12. Cíle ŠVP školní družiny
13. Klíčové kompetence
14. Formy zájmového vzdělávání
15. Plán zájmového vzdělávání a činností
16. Tematické bloky - roční doby a měsíce
17. Celodružinové akce
18. Autoevaluace školní družiny

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu :

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ŠKOLNÍ DRUŽINA JINDŘIŠKA

Předkladatel: Základní škola Rumburk, Vojtěcha Kováře 85/31, okres Děčín příspěvková organizace

IČO: 727 445 96

Identifikátor zařízení: 600 076 156

IZO součásti – ŠKOLNÍ DRUŽINA: 116 100 354

Kapacita školní družiny: 80 žáků

Adresa: Vojtěcha Kováře 85/31, 408 01 Rumburk

Ředitelka školy: Mgr. Jitka Hovorková

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Dita Zímová – vedoucí vychovatelka

Kontakty: telefon 412 33 20 81

725 712 729

[e-mail: skolarumburk@seznam.cz](mailto:skolarumburk@seznam.cz)

www.stranky: www.zsvojtechakovare.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2007

Zřizovatel: Město Rumburk

Třída 9.května 1366/48

Rumburk

IČO zřizovatele: 00 261 602

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Charakteristika, umístění, materiální a ekonomické podmínky, vybavení

Poloha

Školní družina je součástí Základní školy, nachází se v půdních prostorách ZŠ na okraji města, nedaleko státních hranic s Německou republikou.

Velikost

Jsme ŠD pro děti od 1.-5. ročníku. ŠD prostorově umožňuje, aby ji navštěvovalo až 80 dětí - v souladu s danou kapacitou školní družiny.

MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Půdní prostor ŠD je rozdělen na 4 otevřené boxy, které ústí do hlavní herny vybavené novým nábytkem (stoly, židle, skříně). Boxy jsou vybaveny koberci a molitanovými stavebnicemi. Sedacím polohovacím nábytkem.

Součástí prostoru ŠD je knihovna s promítárnou v níž je umístěn televizor, DVD přehrávač a videorekordér. V herně je k dispozici piáno a magnetofon (MP3), interaktivní tabule, ozvučovací technika

K pohybovým aktivitám děti využívají tělocvičnu, hřiště u školy a školní zahradu. Součástí půdních prostor jsou 2 jazykové učebny a učebna PC, které děti využívají k zájmovým činnostem .

Od 1.9.2013 na základě žádosti a schválení Radou města došlo ke zvýšení školného za zájmové vzdělávání - 50,-Kč/ dáno směrnicí školní družiny.tyto peníze jsou určeny na provoz a vybavení školní družiny a pokrytí nákladů spojených se zájmovým vzděláváním.

Hygienické zázemí

ŠD má kvalitní hygienické zařízení odděleně pro chlapce a dívky včetně sprchového koutu.

Jídelna

Děti se stravují v jídelně, kam se obědy dovážejí.

PODMÍNKY PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Při zajišťování se škola a školní družina řídí Metodickým pokynem č.j:37 014/2005-25.

Při činnostech školní družina přihlíží k fyziologickým potřebám žáků 1.-5.třídy, které se k zájmovému vzdělávání přijímají a vytváření podmínek pro jejich zdravý vývoj psychický i fyzický.

Při činnostech školní družiny s převahou praktického zaměření/ výtvarné činnosti, pracovní činnosti, práce na pozemku školy - kdy děti pracují s předměty/nůžky, nože, motyky, hrábě apod./ se volí taková obtížnost, která odpovídá rozumovým a motorickým schopnostem žáků.

Pro činnost školní družiny platí beze zbytku Školní řád, ve kterém jsou tyto podmínky přesně popsány.

Zejména se jedná o ochranu dětí před sociálně patologickými jevy, projevy diskriminace, nepřátelství či násilí.

POVINNOSTI ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ JSOU POPSÁNY VE VNITŘNÍM ŘÁDU ŠKOLNÍ DRUŽINY - JE SOUČÁSTÍ

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Do ŠD se přijímají žáci 1.-5. ročníku. O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy/ není správním řízením/ jeho rozhodnutí je konečné, odpadá možnost v případě nepřijetí odvolání. O přijetí se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Pro přijetí platí tato kritéria: kapacita, věk žáka, dopravní obslužnost, spolupráce s rodiči - zajištění bezpečnosti a ochrany žáka v době, kdy nemohou toto zajistit zákonní zástupci/ jsou zapojeni v pracovním procesu/. Kapacita školní družiny nejvýše 80 účastníků.
2. Ředitel školy může žáka podmíněčně vyloučit nebo vyloučit ze školní družiny - např. pro porušení vnitřního řádu školní družiny a zároveň školního řádu./toto probíhá v správním řízení/.
3. Provoz ŠD je zajištěn od 6,00 - 16,00 hodin.
4. Vstup do ŠD mají od 6,00 - 7,45 hodin pouze děti přihlášené, nebo se souhlasem přítomné vychovatelky.
5. Provoz ŠD začíná prvním dnem školního roku a končí dnem vydání vysvědčení za druhé pololetí.
6. Provoz v době prázdnin je závislý na počtu přihlášených dětí - je vždy zjišťováno formou dotazníků. Minimální počet pro otevření ŠD je 10 dětí - V SOULADU SE SMĚRNICÍ ŠD.
7. ŠD realizuje pravidelnou výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Družina koordinuje svou činnost tak, že umožňuje žákům účast na dalších formách zájmových aktivit organizovaných školou.
8. Vychovatelky odpovídají za bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu přítomnosti žáků v ŠD.
9. Při vycházce nebo jiných akcích organizovaných mimo školní budovu odpovídá vychovatelka za žáky až do návratu před budovu. Končí-li akce pozdější dobu, může být žák uvolněn k cestě domů z místa ukončení akce, je-li to pro žáka výhodnější - a vždy jen s písemným souhlasem zákonného zástupce. O celé akci a její organizaci jsou zákonní zástupci informováni písemně vyvěšením ve vstupním vestibulu, či prostřednictvím notýsků žáků.
10. Zákonný zástupce přihlásí dítě písemně k zájmovému vzdělávání (zápisní lístek), kde uvedou rozsah družinové péče, způsob odchodu a stvrdí svým podpisem. Zřetelně uvedou, kdo bude žáka vyzvedávat. V průběhu roku může dojít k změně - vždy je nutné písemně a s podpisem zákonného zástupce. O přijetí žáka k činnosti družiny se rozhoduje na základě této přihlášky.
11. Odchytky od docházky a způsobu odchodu sdělí vychovatelce písemně (je možné i telefonicky - písemný záznam s podpisem příjemce tel. zprávy a označení osoby, která žádá).Přijme-li zprávu jiný pedagogický pracovník - včetně ředitelky školy, tento provede záznam a zprávu předá odpovědné vychovatelce.Po odchodu dítěte ze školní družiny a budovy školy přebírají rodiče za své dítě odpovědnost.

12. Pro vyzvedávání použijí rodiče domácí telefon, vychovatelka je vpustí do školy a zákonný zástupce či jiná pověřená osoba vychovatelce známá, obvykle čekají ve vstupní hale a přebírají za své děti zodpovědnost. K seznámení pedagogů školní družiny s určenými osobami, kterým jsou děti předávány dochází na začátku školního roku, k seznámení dochází i případně změn v průběhu školního roku. Platnost zápisových lístku je omezena datem ukončení aktuálního školního roku.
13. Zákonní zástupci přispívají na provoz ŠD částkou, kterou stanoví Směrnice pro úplatu za zájmové vzdělávání schválená Radou zřizovatele.. Po projednání na na společné schůzce se zákonnými zástupci je platba stanovena za 1.pololetí do 31.10. ve výši 200,-Kč a platba za 2.pololetí do 31.3. ve výši 300,-Kč aktuálního školního roku.
14. Vedoucí vychovatelka vede dokumentaci spojenou s vybíráním částky, peníze odevzdá ředitelce školy, která učiní další kroky. Potvrzení o platbě je vždy vyvěšeno v hale školy. Platba činí 50 Kč na 1 měsíc.
15. Děti při pobytu ve ŠD dodržují školní řád .

PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Práva a povinnosti vycházejí ze školního řádu.

Doplnění práv:

Každý žák má právo si svobodně vybrat z nabízených činností a zapojit se do nich .

Každý žák má právo na uspokojení svých fyziologických potřeb/jídlo, pití, WC/.

Integrovaní žáci mají právo na pomoc vychovatelky v těch činnostech, ve kterých vzhledem k stanovené diagnóze se předpokládají určité obtíže.

Každý žák má právo na zhodnocení výsledků činností uskutečňovaných v zájmovém vzdělávání a chování. Většinou se jedná o ústní slovní hodnocení, dle situace může být využito i písemného hodnocení v žákovské knížce či notýsku.

Doplnění povinností

Každý žák vždy ohlásí pedagogovi jakékoliv opuštění prostoru, ve kterém se zájmová činnost právě naplňuje/obvykle hala ŠD, zahrada, odborná či jiná učebna/,většinou se jedná o odchod do umývárny, WC apod.

Každý žák přispívá svým chováním, jednáním a zacházením s věci, se kterými právě pracuje, k radostné , vlídné atmosféře v zájmovém vzdělávání.

Při zacházení s majetkem školy se řídí školním řádem.

Při **opakovaném závažném** porušení pravidel slušného chování, či nakládání s majetkem školy může být uvažováno o vyloučení ze zájmového vzdělávání. Tomuto bude vždy přecházet jednání s zákonnými zástupci, o kterém bude vždy veden písemný záznam s podpisy přítomných osob/ředitelka, vychovatelka, pověřená zástupkyně / z něhož rodiče obdrží kopii.

PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

Práva a povinnosti vycházejí ze školního řádu.

Doplnění práv

Zákonní zástupci mají právo na seznámení s dokumenty pro zájmové vzdělávání.

Zákonní zástupci mají právo být srozumitelně informováni , jak škola nakládá s finančními prostředky na zájmové vzdělávání - přijetí, přehledu o vybraných částkách, uložení do banky, použití apod. Vždy vyvěšeno ve vstupním vestibulu pro žáky.

Zákonní zástupci mají právo být prokazatelně seznámeni s případnými mimořádnými změnami v chodu školní družiny/opravy, epidemie apod/

Zákonní zástupci mají právo na informace o zapojení a výsledcích svého dítěte v zájmovém vzdělávání a jeho chování.

Informace se vzhledem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků nemohou podávat v době přímé práce vychovatelky s žáky. Vhodná je domluva o čase.

Doplnění povinností

Povinnosti spojené s zájmovým vzděláváním a pobytem dětí ve školní družině jsou popsány v bodech 8-12.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je řízeno plně kvalifikovaným vychovatelkami. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích:

Základy práce s počítačem, komunikace pomocí internetu, základy ručních prací, tělovýchovná činnost, výtvarná činnost, hudební činnost, hudebně-pohybová činnost, dramatická činnost, práce s knihou. Je zajištěna možnost účasti na seminářích, školeních a samozřejmostí je samostudium a sebevzdělávání, k čemuž mají možnost využít bohatou učitelkou knihovnu s odbornými časopisy pro výchovu a vzdělávání žáků včetně integrovaných.

Vedení zájmových kroužků zajišťují vychovatelky a učitelky naší školy.

Školní družinu tvoří 2 oddělení, ve kterých působí 2 kmenové vychovatelky, na každou v souladu s vyhláškou o zájmovém vzdělávání je stanovený počet nejvýše 30 žáků. Kapacita školní družiny umožňuje zapsat vyšší počet žáků, ale jen s ohledem na stanovený počet na 1 vychovatelku. V některých dnech/ dáno rozvrhem vychovatelek a rozpisem činností/ je posílen počet pedagogů o 1 na nezbytnou dobu tak, aby v daném okamžiku nepřesáhl počet 30 žáků na 1 vychovatelku. Žákům školy a zapsaným žákům ve školní družině jsou nabízeny volnočasové aktivity- zájmové útvary, kde vedoucími jsou další pedagogé školy.

SPOLUPRÁCE ŠD SE ZŠ

Zájmové kroužky jsou vedeny učitelkami a vychovatelkami naší školy. Kroužků se účastní děti ze ŠD i/ děti nedružinové /s písemným souhlasem rodičů.

Zpěvák	pěvecká činnost	
Aerobic	hudebně - pohybová č.	
logopedie	logopedická č.+rozvoj mluvních dovedností	
Sportovní hry	sportovní č.	
Dramatický kroužek	divadelní č.	
Jazykový kroužek AJ	anglický jazyk	
Jazykový kroužek NJ	německý jazyk	
Práce s knihou	literární č.	
Péče o integrované žáky	Rozvoj dovedností, návyků, posilování v oslabené oblasti - dané poradenskou zprávou podpořené spoluprací s třídní učitelkou kmenové třídy	

CHARAKTERISTIKA DĚTÍ

Program ŠD je koncipován až pro 80 dětí.

Vzděláváme děti ve věku od 6 - 10 let, 1. - 5. ročník. V posledním dvou letech došlo k nárůstu počtu žáků v základní škole i k nárůstu zájemců o zájmové vzdělávání, s tím mohli souviset vznik zcela nové situace - příliš mnoho zájemců o základní vzdělávání a my bychom nemohli uspokojit, jako doposud, všechny.

Žáci ve ŠD jsou zařazeni do 2 výchovných oddělení, jejichž činnost se ve většině případů prolíná. Některé aktivity vzhledem k věku dětí jsou prováděny odděleně. Každé oddělení má svoji vychovatelku, která zajišťuje výchovně vzdělávací proces. Do činnosti ŠD jsou zařazováni žáci, které ŠD navštěvují pravidelně celý pracovní týden a také děti s pravidelnou, ale méně častou docházkou. Individuálně integrujeme žáky s vývojovými poruchami chování a učení - do limitu 10 žáků na 2 oddělení.

Při zapojování těchto žáků školní družina může využívat kompenzační pomůcky školy určené pro základní vzdělávání. Základní škola a školní družina jsou umístěny v jednom objektu a jejich činnosti se velmi nenásilně vzájemně prolínají.

S tím souvisí i využívání pomůcek například pro práci s integrovanými žáky.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Vychovatelky úzce spolupracují s třídními učitelkami. Jsou s nimi v denním kontaktu a řeší případné výchovné problémy, ale i kladné chování žáků. Spolupráce se týká i integrovaných žáků, kteří jsou zapojeni v zájmovém vzdělávání - může být těmto žákům v době pobytu poskytnuta péče s využitím kompenzačních pomůcek.

Vychovatelky se podílejí a účastní se akcí organizovaných školou: vánoční besídka, novoroční vystoupení pro MŠ, Zápis do 1. třídy, olympiády/lesní a sportovní/, nocování ve škole, Ekohrátky, Den dětí, apod.

Vychovatelky s dětmi navštěvují akce pořádané DDM, Městskou knihovnou a DK v Rumburku: soutěže, výstavy, divadelní představení, kino...

Rodiče aktivně pomáhají dětem v přípravách pomůcek, kostýmů na vystoupení pořádaných školní družinou. Pomáhají při sběru přírodnin. . Poskytují školní družině materiál k využití v činnostech - pastelky, čtvrtky, velkoformátové papíry, různé druhy příze, míče k venkovnímu použití, míčky na stolní tenis, křídly na malování ve venkovním prostoru apod. Při zahájení školního roku pořádají vychovatelky schůzku s rodiči z 1. třídy ve školní družině, kde jsou seznámeny s dokumentací školní družiny.

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

a) **Místo, kde žijeme**

Poznáváním nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase (odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o našem městě - historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova. (Kompetence činnosti a občanské).

b) **Lidé kolem nás**

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem - vyhledávání informací). (Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)

c) **Lidé a čas**

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit). (Kompetence k trávení volného času).

d) **Rozmanitost přírody**

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova - ochrany přírody - ochrana přírody. (Kompetence k učení).

e) **Člověk a jeho zdraví**

Poznáváním sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, v rámci prevence plavání, saunování, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu. (Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

UMĚNÍ A KULTURA

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování.

a) **Výtvarná výchova**

Osvojení estetiky - krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. (Kompetence komunikativní).

b) **Dramatická výchova**

Umění se vyjádřit jazykem, obohacení emocionálního života. (Kompetence komunikativní).

c) **Hudební výchova**

Porozumět hudebnímu umění a hudbě, vedení k aktivnímu vnímání hudby. (Kompetence k učení).

Použitím různých výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina, divadla a koncertů.

d) **Společenská výchova**

Pozornost je věnována stolování - prostírání, zacházení s příborem, společenské chování při jídle, spolupráce s vychovatelkou - nastavení režimu/nalévání polévky, poskytnutí pití, docházka pro druhé jídlo, odnášení použitého nádobí, příprava pro další děti či pomoc při úklidu jídelny - utírání stolů, zvednutí židlí - týká se nejstarších žáků/.

Udržování využívaných prostor k zájmové činnosti - úklid her, hraček, knih, používaného materiálu, zametání, utírání - provedení základního úklidu po skončení činností.

CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

Rozvoj osobnosti člověka.

Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na ŠVP pro základní vzdělávání).

Pochopení a uplatňování zásad demokracie-ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE (každý má svá práva, ale i povinnosti).

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině, také respekt k lidem ,kteří se viditelně odlišují/ fyzická a duševní odlišnost/.

Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů.

Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.

Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví svého a ostatních - právo na zdraví a povinnost chránit.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání v součinnosti se základním vzděláváním.

1. Kompetence k učení

učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence

ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně, učí se naslouchat, argumentovat, obhajovat.

4. Sociální a interpersonální kompetence

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si ,že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost ,citlivost, učí se rozpoznávat nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit

vhodným způsobem, podřídit se i přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi .Posiluje vědomí, že má právo na ochranu.

5. Kompetence občanské

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit i sebehodnotit, učí se odhalovat rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí/přírodní a společenské/, dbá jak na své zdraví tak i na zdraví druhých.Učí se smyslupně trávit volný čas, aktivně se zapojuje do výběru činností dle vlastních zájmů, sil, dispozic, rozvíjí své zájmy v organizované skupině i v individuálních činnostech, učí se odmítat nevhodnou nabídku volnočasové aktivity.

FORMY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Pravidelná činnost - je dána týdenní skladba zaměstnání a zahrnuje režimové momenty bez zbytečných prodlev

Příležitostné akce - významnější akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (besídky, slavnosti, puzzleáda, drakiáda, výlety ...)

Nabídka spontánních činností - ranních a koncových družin, možnost spontánních her ve vymezeném prostoru, při pobytu venku.

Odpočinkové činnosti - aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování, klidové činnosti po obědě.

Příprava na vyučování - didaktické hry, tématické vycházky a jiné činnosti, které upevňují, rozšiřují poznatky získané při vyučování.

Osvětové činnosti - poskytování informací a vedení k prevenci sociálně patologických jevů.

Individuální práce - vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků, individuální péče a činnosti pro integrované žáky.

PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOSTÍ

Plán je rozvržen do 4 bloků na 4 roční období.

PODZIM - září, říjen, listopad

ZIMA - prosinec, leden, únor

JARO - březen, duben, květen

LÉTO - červen, prázdniny

Plán bude realizován jako celoroční hra pro děti všech oddělení pod názvem : **PUTOVÁNÍ S VEVERKOU JINDŘIŠKOU.**

MOTIVACE :

Okolo naší školy jsou stromy, po kterých často poskakují veverky. Jedna veverka si oblíbila strom na naší zahradě a tak se stala naší družinovou veverkou Jindřiškou, protože se nacházíme v části Rumburka - Jindřichov. Copak asi děti chce?

Chce se s vámi seznámit, celý rok si hrát, učit poznávat přírodu, okolí školy, zajímavé osobnosti, co dělat ve volných chvílích, sportovat, plnit různé úkoly a jak se stát správným děvčetem, chlapcem a kamarádem. Když se nám bude dařit, Jindřiška se ukáže a potěší nás svým lадným pohybem ve stromoví.

Ted' je na Vás, zda veverce Jindřišce ukážete co dovedete a umíte. Paní vychovatelky Vám budou rády pomáhat celý školní rok.

ÚKOLY : budou se plnit průběžně celý rok, jsou určeny pro věkovou kategorii dětí 6-10 let

1. Namalujeme nebo vyrobíme veverku Jindřišku.
2. Na vycházkách budeme poznávat okolí, přírodu, významná místa, budovy, orientovat se v čase, prostoru a znát pravidla silničního provozu. (kom. č. 1, 4)
3. Zahrajeme si hry, ve kterých se vzájemně poznáme, osvojíme pravidla společenského chování. (kom. č. 2)
4. Naučíme se správně využít svůj volný čas. (kom. č. 6)

5. Veverka nás zavede do přírody, kde bydlí s ostatními zvířátky, ptáky. Budeme pozorovat změny, určovat a chránit přírodu. Nasbíráme zvěři žaludy a kaštany na zimu. (kom. č. 1)
6. Budeme pečovat o své zdraví, hygienu, jíst vitamíny, otužovat se, hodně pít, cvičit v tělocvičně i venku. (kom. č. 5)
7. Budeme se zdokonalovat čtením, prohlížením knih a dětských časopisů. (kom. č. 1)
8. Budeme tvořit, vyrábět, malovat, kreslit, zpívat, tancovat, cvičit a hrát si. (kom. č. 6)
9. Budeme chodit do divadla, kina, knihovny a navštěvovat výstavy. (kom. č. 4)
10. Budeme se aktivně podílet na chodu ŠD a pomáhat si. (kom. č. 2)

1. TÉMATICKÝ BLOK - PODZIM

NÁMĚTY ČINNOSTÍ : Poučení o bezpečnosti. Seznamovací hry, orientace ve škole, ŠD, v okolí školy, prostoru, čase. Malujeme dopravní prostředky, modelujeme, stavíme svůj dům, pokoj, vyrábíme veverka Jindřišku. Vycházky do přírody - určujeme, poznáváme, pozorujeme odlet ptactva, instalace ptačí budky. Výstava ovoce a zeleniny, konzumujeme zdravá, vitamínová jídla.

CELODRUŽINOVÉ AKCE :

ZÁŘÍ

- seznámení a poučení o bezpečnosti při pobytu ve ŠD (wc, schodiště, šatny)
- seznámení s provozem ve školní jídelně (dodržování správných hygienických návyků, stolování)
- seznámení a poučení o bezpečnosti při hrách v tělocvičně (vhodná sportovní obuv)
- poučení o bezpečnosti při pobytu venku na školní zahradě, vycházkách
- malování veverka Jindřišky, která nás bude provázet školním rokem ve školní družině
- seznámení s knihou O REZATÉ VEVERCE (Jaroslav Holeček, Daniela Fischerová)
- společné odpoledne všech oddělení, při kterém hrajeme seznamovací hry
- zpěv s piánem, nácvik písně DO KTERÉ JDEŠ TŘÍDY
- vycházka do blízkého okolí školy se zaměřením na dopravní situaci
- modelování dopravních prostředků

ŘÍJEN

- malujeme při četbě - čtení z knihy O REZATÉ VEVERCE, co dělá naše veverka Jindřiška
- hrajeme si na zvířátka - znalost domácích zvířat, lesní zvěře (využití textilních masek)
- podzimní hrátky v lese - vycházka do lesa, stavění domečků z přírodního materiálu (zahájení sběru kaštanů a žaludů)
- výstava ovoce a zeleniny - propagace zdravé výživy, vitamínů (dodržování pitného režimu)
- pohybové a pohybově-rytmické hry venku, v tělocvičně
- zpěv s kytarou, nácvik písně ŘÍJEN - opakování pojmů den, týden, měsíc, rok, roční období
- PUZZLIÁDA - soutěžíme ve skládání puzzlí na čas

LISTOPAD

- výtvarná soutěž - DRAKIÁDA - výroba dráčků dle vlastní fantazie dětí - výstava v oddělení ŠD
- přírodovědná vycházka s určováním stromů podle spadaného listí (využití dětské encyklopedie) - sběr listů, větviček, šípků...
- pracovní činnost z nasbíraného přírodního materiálu - např. kolektivní práce **PODZIMNÍ SLUNCE**
- výstava prací dětí ŠD v prostorách školy
- Kimovi hry - hry na paměť - zapamatuj si věci, předměty, zvuky, jména ...
- zpěv s piánem, nácvič písni **ZLATÉ LISTÍ**
- úklid školní zahrady a okolí školy, hrabání listí, příprava na zimu , instalace ptačí budky
- odpočinek s četbou **O REZATÉ VEVERCE**
- cvičení s hudbou v tělocvičně (prvky aerobiku)

2. TÉMATICKÝ BLOK - ZIMA

NÁMĚTY ČINNOSTÍ: Poučení o bezpečnosti. Pozorování zimní přírody, život okolo ptačí budky a co do krmítka, která zvířata spí v zimě, vycházka do lesa se zdobením stromečku. Práce s různým materiálem, zimní a vánoční výzdoba ŠD a chodeb ZŠ. Příprava kulturního pásma na vánoční besídku, příprava masek a programu na družinový karneval (spolupráce s rodiči). Zimní soutěže na sněhu, sněhové stavby. Pohybové hry, poslechy, sledování přírodovědných pořadů a pohádek, čtení a vyprávění o veverce Jindřišce. Individuální vystupování dětí s vlastním programem.

CELODROUŽINOVÉ AKCE:

PROSINEC

- nácvič vánočního pásma na vánoční besídku pro rodiče
- psaníčka pro Ježíška - děti namalují, nebo napíší, co by si přály pod stromeček (řebříček hodnot)
- výroba vánočních přání, dárků pro své nejbližší - práce s papírem, textilem, přír. materiálem (chvojí)
- vánoční výzdoba oddělení a školy - vystřihování vánočních symbolů do oken
- zpěv koled, nácvič písni **VÁNOCE**, vánoční zvyky - vyprávění u vánočního stromečku.
- zpěv koled, nácvič písni **VÁNOCE**, vánoční zvyky - vyprávění u vánočního stromečku
  - vycházka do lesa ke krmelci, zdobení stromečku dobrotami pro zvěř (suchý chléb, rohlíky, mrkev, jablko, špek)
- návštěva městského muzea - **VÝSTAVA BETLÉMŮ**

LEDEN

- soutěže na sněhu - zimní stavby (iglú), legrační sněhulák, hod sněhovou koulí na cíl, do dálky, sněhové bludiště
- PEXESOVÝ TURNAJ - zahájení dlouhodobé soutěže, rozdělené do kategorií dle věku nebo třídy - průběžné zapisování výsledků zápasů do tabulek - vyhodnocení a vyhlášení pexesového krále a královny ŠD dle ukončení turnaje)
- MISS ŠKOLNÍ DRUŽINY - kulturní pásmo dětí, individuální a skupinové vystoupení (v oboru pohybově-tanečním, hudebním, dramatickém recitačním)
- zpěv písní na přání, nácvik písně SNĚHULÁK s rytmickým doprovodem (hra na tělo, hud. nástroje)
- míčové hry a soutěže v tělocvičně
- NIKDO NENÍ DOKONALÝ - kvízy, hádanky, rébusy, křížovky - povzbuzení a pomoc při řešení úkolů, z nezdaru plyne poučení o snahu vylepšit své výkony (vysvědčení za I. pololetí)

ÚNOR

- vycházky podél vodního toku MANDAVA - pozorování vodního ptactva, upozornění na bezpečnost při tání sněhu
  - družinový KARNEVAL - vyhodnocení masek, soutěže, tancování, masopustní hodování a veselí
- výroba upomínkových dáreků na ZÁPIS do 1. třídy - záložky, stojánky, přívěšky na krk
  - Pantomima - děti pohyby naznačují zaměstnání, zvířata, osoby - ostatní hádají
- čtení z knihy O REZAVÉ VEVERČE - putování s Jindřiškou, co už o ní víme a známe
  - hudební odpoledne s poslechem dětských písní, nácvik písně NA BRUSLÍCH - namaluj zimní sporty
  - PEXESOVÝ TURNAJ - pokračování vzájemných zápasů v pexesu, zapisování výsledků do tabulek

3. TÉMATICKÝ BLOK - JARO

NÁMĚTY ČINNOSTÍ : Vycházky městem a okolní přírodou, pozorování změn, určování 1. jarních květin, rozhovory o počasí - koloběh vody v přírodě (Mandava), zvířata a jejich mláďata. Symboly a tradice Velikonoc - výtvarné a pracovní techniky - výrobky. Písničky o jaru, hry a soutěže na zahradě. Ekologická výchova, ochrana přírody, akce v terénu - úklid okolí školy. Povídání o oblékání, jak se mění šatník s ročním obdobím. Poznáváme ptáky, kteří přiletěli z teplých krajín, poznávání a rozlišení nejběžnějších stromů. Soutěže a individuální výstupy dětí v oblasti hudební, dramatické, výtvarné, taneční. Hledání veverky Jindřišky.

CELODRUŽINOVÉ AKCE :

BŘEZEN

- loučení se zimou, vítání jara - veselá jarní, velikonoční výzdoba oddělení
- jarní úklid kolem školy - hrabání trávníku, sběr odpadků a větví, příprava laviček na školní zahradu
- míčové hry na zahradě - Neznám bratra, Zapamatovák, Vybíjená, Na jelena ...
- četba na pokračování o naší veverce Jindřišce
- oblíbená kniha - každý si přinese svou oblíbenou knihu (možnost půjčení knih ve školní knihovně) a vypráví o ní, ukazuje ilustrace
- soutěže - MALÝ SPISOVATEL - děti se pokouší vymyslet a napsat vlastní pohádku (domácí příprava), vyhodnocení, odměna, výstava prací
- MALÝ ILUSTRÁTOR - děti k napsaným pohádkám malují obrázky, vyhodnocení, odměna, výstava
- nácvik písně : OHLEDUPLNÁ SNĚŽENKA - určování 1. jarních květů na vycházce

DUBEN

- vyprávění o Velikonocích - pomlázka, kraslice, koledy - vel. výrobky (malování vajíček, ozdoby z vrbového proutí)
- v rámci ekologické výchovy účast na akci DDM - DEN ZEMĚ na náměstí v Rumburku - vyprávění o správném chování v přírodě, upozornění a dodržování třídění odpadu s využitím ekol. kontejnerů ve škole a v blízkém okolí školy

- nácvik písně : KULIČKY NA JAŘE - cvrnkání kuliček, opakování barev, tvarů, vzdálenosti, počtů
- pobyty na zahradě - pohybové hry (honičky, soutěže) míčové hry (Zapamatovák, Vybíjená, Neznám bratra, Na jelena) kolektivní hry (Mrkaná, Plácaná, Na královnu ...) relaxace (odpočinek na lavičkách, dekách)
- pobyty na hřišti u školy - hod míčem na koš, ping-pong, cvičení na průlezkách s pomocí vychovatelky
- vycházky do okolí např. k hraničnímu přechodu s Německem - vyprávění o znalosti cizích jazyků, opakování jednoduchých slovíček (NJ, AJ)
- individuální výtvarné a pracovní činnosti dětí v oddělení ŠD - malování, vybarvování, práce se šablonou, modelování, stříhání, lepení - hodnocení prací a výstavy v oddělení nebo chodbách školy
- pozorování stromů, vyhlížení veverka Jindřišky

KVĚTEN

- mezilidské vztahy - soutěž KOUZELNÁ SLOVÍČKA - děti uvádí správné odpovědi na dané otázky, mohou uvést další výrazy, zdvořilostní obraty (srdečné díky, těšilo mě, vám to sluší ...), vedení ke slušnosti a ohleduplnosti
- DEN MATEK vyprávění o maminkách, malování a výroba přáníček maminkám, naučení básniček, říkadel a písní k tématu
- dopravní vycházka - poznávání silničních značek, dopravní znalosti, znalost základního vybavení jízdních kol, helma - výtvarné návrhy dětské helmy na kolo, drobné zábavné soutěže
- pobyty venku na zahradě, hřišti s využitím míčů, obručí, švihadel, lana, líného tenisu, kuželek ...
- dodržování pitného režimu - děti mají vlastní nápoje nebo dostanou šťávu, kterou nám zajistí p. kuchařka v jídelně
- zpěv s kytarou, výběr písní na přání dětí, doprovody rytmickou hrou na tělo, tanečkem
- nácvik písně : TANEČEK V MÁJI
- pokračování v četbě O REZATÉ VEVERCE - opakování přečtených kapitol, vyprávění o vlastních zážitcích s veverkou (rodinné výlety, pobyt v lese, četba)

4. TÉMATICKÝ BLOK - LÉTO

NÁMĚTY ČINNOSTÍ : Vycházky a pobyty v okolí ZŠ. Pestré soutěže dětských kolektivů v oblasti tělovýchovné, rozumové, výtvarné, hudební, pohybové a jiné. Oslava Dne dětí - vyřčení všech nesplněných dětských přání - motivace na příští školní rok. Konec putování s veverkou Jindřiškou. Poučení dětí o bezpečnosti při koupání, opalování, bouřce, sběru lesních plodin. Ukončení docházky dětí do ŠD. Poučení o bezpečném chování dětí v době letních prázdnin.

CELODRUŽINOVÉ AKCE:

ČERVEN

- DEN DĚTÍ - zábavné soutěže družstev, hry v kolektivu, malování na plot školní zahrady ...
- slavnostní ukončení putování s veverkou Jindřiškou - připomenutí poznatků z četby O REZATÉ VEVERCE, zhodnocení celoroční práce a motivace pro další školní rok
- vyslechnutí dětí (jejich přání, plány) pro následující šk. rok, zhodnocení akcí a činností ŠD
- příprava na závěrečnou školní akci NOCOVÁNÍ VE ŠKOLE
- úklid a údržba pracovních a výtvarných pomůcek, oprava hraček, her a vybavení ŠD, úklid laviček ze školní zahrady
- poučení o bezpečném chování dětí v době letních prázdnin

AUTOEVALUACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Vzájemná komunikace - vychovatelka + děti
2. Vzájemná komunikace - vychovatelky a ostatní pedagogové včetně vedení školy + zřizovatel + rodič
3. Prezentace - nástěnky, vystoupení, fotky, www stránky ,oblastní tisk, kronika školy

Zpracovala : Dita Zímová - vedoucí vychovatelka, koordinátorka ŠVP pro zájmové vzdělávání

DODATEK PLATNÝ OD 1.9.2018

V SOULADU SE ZNĚNÍM NOVELY VYHLÁŠKY č.74/2005 Sb., kterou se mimo jiné určují pravidla tvorby oddělení a počtu účastníků ŠD.

Škola zřizuje 2 oddělení ŠD – přihlášeno 74 účastníků k pravidelné denní docházce v souladu s §2 odst3 písmeno a,b.

Vzhledem k tomu, že další pedagogové školy a pedagogové volného času DDM Rumburk a Schrödingerova institutu zajišťují volnočasové aktivity v rámci odpolední činnosti ŠD, nepřesáhne počet na 1 vychovatelku nejvýše 30 účastníků ŠD v odpoledních aktivitách.

V souladu s §15 odst.2 – ředitel stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti a jejich případné speciální vzděl.potřeby, ZEJMÉNA na jejich bezpečnost TAKTO:

1.Ranní činnost- 6,00 – 8,00 hodin:

– nejvýše 40 účastníků/pobyt v hale ŠD – 1 vychovatelka má přehled o všech účastnících ,kteří se scházejí v dané době 6,00 – 7,45 hodin.

2. Odpolední činnosti -12,45 – 11,45-16,00hodin:

- sportovní aktivity/kroužky/ nejvýše 15 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - pěvecké aktivity/kroužek/ – nejvýše 30 účastníků na 2 ped. pracovníky
  - aktivity ŠD v prostoru ŠD – nejvýše - 30 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - aktivity ŠD na školním hřišti a školní zahradě– nejvýše 25 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - aktivity spojené s činností ŠD mimo výše uvedené prostory- zimní sporty, turistika,vycházky, využití DK, městské knihovny – nejvýše 25 účastníků na 1 ped. pracovníka
- V případě, že dojde k nějaké změně/kroužek se nekoná/ vypomáhá s činností ředitelka školy.

Projednáno na školské radě dne 11.10.2018.

Mgr. Jitka Hovorková ředitelka školy

DODATEK PLATNÝ OD 1.9.2019

V SOULADU SE ZNĚNÍM NOVELY VYHLÁŠKY č.74/2005 Sb., kterou se mimo jiné určují pravidla tvorby oddělení a počtu účastníků ŠD.

Škola zřizuje 3 oddělení ŠD – přihlášeno 78 účastníků k pravidelné denní docházce v souladu s §2 odst.3 písmeno a,b.

Vzhledem k tomu, že další pedagogové školy a pedagogové volného času DDM Rumburk a zajišťují volnočasové aktivity v rámci odpolední činnosti ŠD, nepřesáhne počet na 1 vychovatelku nejvýše 30 účastníků ŠD v odpoledních aktivitách.

V souladu s §15 odst.2 – **ředitel stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti a jejich případné speciální vzděl.potřeby, ZEJMÉNA na jejich bezpečnost TAKTO:**

1.Ranní činnost- 6,00 – 8,00 hodin:

– nejvýše 40 účastníků/pobyt v hale ŠD – 1 vychovatelka má přehled o všech účastnících ,kteří se scházejí v dané době 6,00 – 7,45 hodin.

2. Odpolední činnosti -10,45 /11,45 -16,00hodin:

- sportovní aktivity/kroužky/ - SPORTUJ VE ŠKOLE nejvýše 20 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - pěvecké aktivity/kroužek/ – nejvýše 30 účastníků na 2 ped. pracovníky
  - aktivity ŠD v prostoru ŠD – nejvýše - 30 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - aktivity ŠD na školním hřišti a školní zahradě– nejvýše 25 účastníků na 1 ped.pracovníka
  - aktivity spojené s činností ŠD mimo výše uvedené prostory- zimní sporty, turistika,vycházky, využití DK, městské knihovny – nejvýše 25 účastníků na 1 ped. pracovníka
- V případě, že dojde k nějaké změně/kroužek se nekoná/ vypomáhá s činností ředitelka školy.

Projednáno na školské radě dne 10.10.2019.

Mgr. Jitka Hovorková ředitelka školy

